

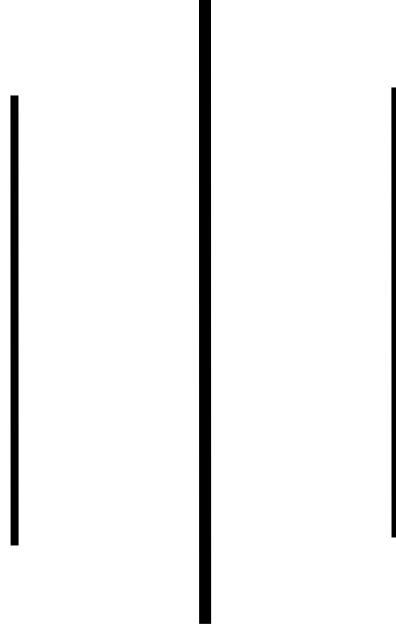

बसबरिया गाउँपालिका

भवानीपुर, सर्लाही

प्रदेश नं. २

स्थापना-२०७४

आ.व.२०७८/७९ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

मिति: २०७८/०३/१०

बसबरिया गाउँपालिकाको

आ.व. २०७८।७९ को नीति कार्यक्रम तथा बजेट बक्तब्य

पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेअनुरूप राज्यमा संघीय शासन व्यवस्था लागु गर्ने सन्दर्भमा स्थानीय तहको निर्वाचनपश्चात गठन भएको बसबरिया गाउँपालिकाको तर्फबाट पाचौँ ऐतिहासिक गाउँसभा समक्ष आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउदा मैले आफुलाई गौरवान्वित महसुस गरेको छु । यस शुभअवसरमा सर्वप्रथम राष्ट्रिय स्वाधिनता, प्रजातन्त्र, लोकतन्त्र, गणतन्त्र तथा संघीयताको प्राप्ति र त्यसैको जगमा रास्ट्र निर्माण गर्ने संकल्प सहित भएका बलिदान पूर्ण आन्दोलनहरुमा त्यागका साथ प्राण उत्सर्ग गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्दै यस बसबरिया गाउँ पालिकाको गरिमामय पाचौँ गाउँ सभामा उपस्थित गाउँ उपाध्यक्ष ज्यू, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यू, वडा अध्यक्ष तथा गाउँ कार्यपालिकाका सदस्य ज्यूहरु, गाउँ सभाका सम्पूर्ण सदस्यमित्रहरु, कर्मचारी वर्गहरुलाई पाचौँ गाउँ सभालाई भव्य र सभ्य रूपमा सम्पन्न गर्नको लागि हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी उपस्थित हुनु हुने सम्पूर्ण सभा सदस्यहरुमा म मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट र गाउँ पालिकाको तर्फबाट हार्दिक आभार प्रकट गर्दै स्वागत गर्न चाहन्छु ।

नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मुल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीयतह गरी तीनतहको व्यवस्था गर्नुको साथै राज्यशक्तिको प्रयोग तीनै तहबाट संविधान र कानुन बमोजिम हुने व्यवस्था गरेको छ । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको आर्थिक अधिकार सम्बन्धी विषयमा कानून बनाउने, बार्षिक बजेट बनाउने, निर्णय गर्ने, नीति तथा योजना बनाउने र त्यसको कार्यान्वयन गर्ने व्यवस्था भए बमोजिम आ. व. २०७८ /२०७९ को वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्ने क्रममा हामी आईपुगेका छौँ यस महान कार्यक्रममा सम्पूर्ण सभा सदस्य मित्रहरुले गर्नु भएको सहयोगका लागी धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले गाउँपालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा स्थानीय स्तरको बिकासको लागी आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक र विषय क्षेत्रगत मध्यमकालिन तथा दिर्घ कालिन योजना बनाई लागु गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ मा सार्वजनिक खर्चको अनुमानित विवरण तयार गर्ने, मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार गर्ने, आवश्यकताको प्रक्षेपण गर्ने, राजस्वको प्रक्षेपण गर्ने र वित्तीय अनुशासन कायम गर्नु पर्ने व्यवस्था भए अनुरूप हामी जनताका प्रतिनिधीहरुको छवी उच्च हुनु पर्नेमा दुई मत छैन ।

गाउँ सभा सदस्य मित्रहरू नेपालको संविधान २०७२ , स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थाप ऐन २०७४ , राष्ट्रिय प्रकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन २०७४ र स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका २०७४ हरुले गरेका व्यवस्था र संघीय अर्थ मन्त्रालय , संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, प्रदेश सरकार तथा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय (प्रदेश नं. २) ले गरेका निर्देशन तथा परिपत्रहरूको आधार, गाउँ सभा सदस्य साथीहरूको राय सल्लाह सुझाव, बुद्धिजीवि, शिक्षक, समाजसेवी, किसान, मजदुर लगायत सम्पूर्ण गाउँ बासीहरूले दिईएको सुझाव तथा स्थानीय आवश्यकतालाई मध्य नजर गर्दै बसबरिया गाउँ पालिकाको आर्थिक विकास ,समाजिक विकास ,पूर्वाधार विकास, वन, वतावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, सुशासन तथा संस्थागत विकास हुने गरी आ. व. २०७८ /०७९ को बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तयार पारेको छ ।

आगामी आर्थिक वर्षको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट यस गाउँसभामा प्रस्तुत गरीरहदा सिंगै मुलुक तथा विश्वले भोगिरहेको कोभिड-१९ को विश्वव्यापी महामारी र त्यसबाट सिर्जित गंभीर संकट तथा कठिन परिस्थितीको सामना गरीरहेको अहिलेको अवस्थाको पनि स्मरण गराउन चाहन्छु । कोभिड-१९ को विश्वव्यापी महामारीका कारण सिर्जित संकटको सामना हामी सम्पूर्ण बसबरिया वासी र गाउँपालिकाले मिलेर गरिरहेका छौ । यस्ता जटिल परिस्थितीको सामना गर्नु हामीसंग अर्को कुनै विकल्प छैन । यस कठिन परिस्थितीलाई होशियारी र सर्तकता पूर्वक व्यहोनु पर्ने बाध्यता छ । बसबरिया गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७४ /७५ अर्थात हामी निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको वहाली भएको पहिलो वर्ष देखिनै गाउँ विकासको महत्वपूर्ण क्षेत्रहरू पूर्वाधार विकास , सामाजिक क्षेत्र र रोजगारीको श्रृजना हुने लगायतका विकासका सबै क्षेत्रमा उच्च प्राथमिताका साथ ल्याईएका नीति , कार्यक्रम र बजेटको निरन्तर कार्यान्वयन गरिरहेका छौ । हाल सिंगै मुलुक तथा विश्वले भोगिरहेको कोभिड-१९ को विश्वव्यापी महामारीबाट सिर्जित डरलाग्दो विपत्तिका कारण चालु वर्षको हाम्रो योजना सञ्चालन अभियानमा ठुलो धक्का लागेको मात्र हैन यसले आगामी आर्थिक वर्षमा गाउँपालिकाले प्राप्त गर्ने आयमा संकुचन ल्याई हाम्रो गाउँ विकासको सबै क्षेत्रमा गंभिर नकरात्मक प्रभाव पार्ने अवस्था देखिन्छ । यस्तो विषम परिस्थितीमा आगामी आर्थिक वर्षको नीति , कार्यक्रम तथा बजेट तयार गरीरहदा कोरोना भाइरसका कारण मुलुकको समग्र अर्थतन्त्रमा आउने संकुचन र यसका कारण बसबरिया गाउँपालिकालाई पर्ने असर लाई मध्यनजर गरी हामीले होशियारी र दृढतापूर्वक नीति तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण र कार्यान्वयनमा ध्यान दिनुपर्ने अवस्था रहेको व्यहोरा समेत म यस गरीमामय गाउँसभा समक्ष निवेदन गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय गाउँ सभाका सदस्य महोदय

अब म चालु आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक कार्यक्रमको समिक्षा गर्न अनुमति चाहन्छु ।

चालु आ.व.को लागि यस सम्मानित सभाले कुल विनियोजित रु ४३ करोड ३९ लाख ३९ हजार १९० रुपैया मध्ये चालु आ.व.को अन्त्य सम्म कुल बजेटको ६० प्रतिशतभन्दा बढी खर्च हुन सक्ने अनुमान गर्न सकिन्छ ।

विकास भनेको केवल ढुंगा, गिट्टी, माटो, बालुवा, छड र सिमेन्टको कार्य मात्र हैन यो मानव समाजको बहुआयमिक क्षेत्रको विकाश पनि हो । यस्तो विकाशमा पूर्वाधार निर्माण, रोजगारीको श्रृजना, अल्पसंख्यक समुदाय, विभिन्न जाति वर्ग समुदायको पहुंच र क्षमतामा, अभिवृद्धि गरी कला साहित्य, संस्कृति, आम सञ्चार, खेलकुदको क्षेत्रमा समुचित प्रगति पनि विकासका आधारहरू हुन् भने बालबालिका, हिंसापिडीत महिला, अपांगता भएका नागरिक, जेष्ठ नागरिक विभिन्न कारणले अफठयारोमा परेका गाउँवासीलाई सहयोग जस्ता अनेकौ क्षेत्रमा हामीले विभिन्न कार्यक्रम विगतदेखि संचालन गर्दै आएका छौं र त्यस्ता कार्यक्रम मार्फत अपेक्षित उपलब्धी प्राप्त भएको छ । हामीले संचालन गरेका कार्यक्रमबाट पुरानो बसबरिया गाउँपालिकामा समाहित भएका गाउँ विकास समितिहरूमा आज विकासको लहर र उत्साहको जागरण पैदा भएको छ । त्यसैगरी गाउँबासिका माग र आवश्यकतालाई समेत आफ्नो सिमित श्रोत र साधनबाट सम्बोधन गर्ने प्रयत्न गरेको छु ।

चालु आ.व.मा सम्पन्न भएका र सुरु रहेका योजना तथा कार्यक्रमको विश्लेषण गर्दा

भौतिक पूर्वाधार तर्फ यस बसबरिया गाउँपालिकाको तपसिलका योजना तथा कार्यक्रम हरू संचालन भएको सर्बबिधितै छ ।

तपसिल:

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापकोनाम
१	अधुरो महारानी निर्माण
२	अधुरो विसहर मन्दिर निर्माण
३	केन्द्रीय समपुरक अनुदानमा कोठियारटोलको स्कुलदेखि छठी घाट सम्म कालोपत्रे गर्ने काम
४	कृषि कार्यक्रम
५	कोठियार टोलको ब्रहम स्थानमा महारानी मन्दिरमा विभिन्न निर्माण कार्य
६	कोठियार टोलको ब्रहम स्थानमा महारानी मन्दिरमा विभिन्न निर्माण कार्य
७	कोठियार टोलमा रामश्रेष्ठ महतोको घर देखि नहर सम्म सडक ढलान
८	खानेपानि पाइपको व्यवस्थितिकरण

९	खोभारी महाराको घर देखि रामचन्द्र बैठाको चौकसम्म र चौक देखि उत्तर राज कुमारको घर सम्म सडक ढलान
१०	गौरी साहको घरदेखि जगतलालको घरसम्म सडक ढलान
११	छठी घाट देखि राम ठाकुर स्थान सम्म कालोपत्रे
१२	पूँजीगत अनुसन्धान, परामर्श, सर्भे डिजाइन खर्च
१३	बसवरिया गा.पा. भित्र आवश्यकता अनुसार GI Lamp Pole जडान
१४	बसवरिया गा.पा. मानपुर १ को विभिन्न ठाउँमा ग्राभेल र वडा कार्यालयमा माटो पुर्ने कार्य
१५	बालविवाह संग सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम
१६	मदर्शा निर्माण
१७	मेनरोड देखि पुर्व नागेश्वर पासवानको घर सम्म सडक निर्माण
१८	मेयर कप
१९	महिला कार्यक्रम
२०	राम ठाकुर देखि बम नहर सम्म कालोपत्रे
२१	रामजानकी मठ देखि राम किशोरको घरसम्म सडक ढलान
२२	रामजानकी मठ देखि राम किशोरको घरसम्म सडक ढलान
२३	रामधारीको घरदेखि रामपूत साहको घरसम्म सडक मर्मत
२४	वडा १ देखि ६ सम्म र गा.पा.को विभिन्न सामग्री खरिद,संचालन तथा व्यवस्थापन
२५	वडा कार्यालयको चौक देखि दक्षिण पानी टर्वाँकी सम्म सडक ढलान
२६	वडा नं. १ र २ मानपुर बैरेज देखि बन्ति चौक हुदै पश्चिम स्कुल सम्म र राकेश रायको घर देखि पश्चिम जाने बाटो सू.चु. सिमाना सम्म सडक कालोपत्रे गर्ने
२७	वडा नं. ४ राम जानकी मठ देखि स्वास्थ्य कार्यालय सम्म कालोपत्रे गर्ने
२८	वडा नं. ४ राम पतिको चौक देखि लालवावु रायको घर सम्म पक्कि सडक ढलान गर्ने
२९	वडा नं. ५ धनगढाको पंचायत चौक देखि होस्टे हैसे स्कुल सम्म पक्की सडक ढलान र दुवै साईड नाला निर्माण गर्ने
३०	वडा नं. ६ मनटोलको नहर देखि बसवरिया गा.पा.को सिमाना सम्मसडक कालोपत्रे गर्ने
३१	विपतको रामचन्द्र बिनको घर देखि धर्मशाला हुदै ढलान सम्म सडक ढलान
३२	सहोडवा वडा नं. ६ वडा कार्यालय देखि रामधारीको घर निरको चौक सम्म पोखरी देखि बच्चेलाल रायको घर सम्म पक्कि सडक ढलान र झाझ खोला सम्म र भोला रायको मन्दिर देखि भगवती मन्दिर सम्म कालो पत्रे गर्ने
३३	हैण्डपाईप जडान
३४	हुसेनी साहको घरदेखि राम ठाकुरको पिच सम्म कालोपत्रे गर्ने
३५	होस्टे हैसे स्कुल देखि जय दास बाबाको पुल सम्म कालोपत्रे गर्ने

कार्यपालिका सदस्य स्तरीय	
१	अधुरो दुसाध जातीको धर्मशाला निर्माण- अन्जु देवी
२	छठ पर्वमा लुगा वितरण-सिता देवी माझी
३	दुसाध जातीको लागि भाडाकुडा खरिद- अन्जु देवी
४	दुसाध जातीको लागि भाडाकुडा तथा कुर्सी वितरण कवछिया देवी
५	भाडाकुडा वितरण-पवित्री देवी पासवान
६	मनटोलामा ग्रेभल-पवित्री देवी पासवान
७	मुसहर जतिको लागि भाडाकुडा वितरण- सिता देवी माझी
८	लुगा कपडा वितरण-मखन साह कलवार
९	वडा नं. ५ भित्र GI Lamp Pole जडान कवछिया देवी
१०	स्कूल देखि टटबन्ध सम्म ग्रेभल र किसन सहनीको घर देखि ब्रिन्ची मालिकको खेत सम्म नयाँ कृषि सडक निर्माण ग्रेभल तथा हेम पाईप जडान मखन साह कलवार
उपाध्यक्ष स्तरीय	
१	कृषि कार्यक्रम
२	कोठियार नहर देखि लालिन्द्र रायको घर सम्म सडक मर्मत तथा ग्रेभल
३	चमेली माइको अधुरो मन्दिर निर्माण
४	महिला कार्यक्रम
५	सत्यनारायणको घर देखि फुलचन साहको घर सम्म सडक दलान
बसवरिया गाउँपालिकावडा नं. १	
१	अर्चाग रायको घर देखि महेन्द्र रायको घर सम्म ढलान
२	खेलकुद सामग्री खरिद
३	जासरको घर देखि दलित टोलसम्म सडक ढलान
४	बजार देखि महेश पासवानको घर सम्म माटो पुर्ने कार्य
५	राम सागर ठाकुरको घरदेखि दिनकरको घर सम्म माटो तथा ग्रेभल
बसवरिया गाउँपालिकावडा नं. २	
१	कृषि सामग्री र सिचाई सामग्री वितरण
२	बागमती टटबन्धमा प्रतिक्षालय निर्माण
३	बिभिन्न सडक मर्मत तथा ग्रेभल
४	मानपुर बैरेज निर छठी घाटमा माटो पुर्ने र तार बारको घेरा लगाउने कार्य

५	रागा र बोका खरिद
६	राम जानकी घर्मशालाको अधुरो काम
७	लौकाहाटोल सडक मर्मत
८	हेन्ड पाईप वितरण
बसवरिया गाउँपालिकावडा नं.३	
१	छठ पर्वमा लुगा वितरण
२	नाला सरसफाई विभिन्न सडक मर्मत
३	बसवरिया प्रा.वि.मा विधालयको कम्पाउण्ड वाल निर्माण
४	बसवरिया प्रा.वि.मा शिक्षकको तलब परिश्रमिक
५	मन्दिरवाटोलको अधुरो प्रतिक्षालय निर्माण तथा रंग रोगन
६	वडा कार्यालयको अधुरो भवन निर्माण
बसवरिया गाउँपालिकावडा नं.४	
१	जनता प्रा.वि. धनगढा को निर्माण
२	प्रितम रायको घर देखि घुर खेल रायको घर सम्म र राम केवलको मिलदेखि हितलाल महतोको घर सम्म र गंगा राम महतोको घर देखि भोला साहको इनार सम्म सडक ग्रेभल गर्ने कार्य
३	विधुतिय पोल लाइन ट्रान्सफर जडान(आ.व. ०७६/७७ को निरन्तरता)
४	राम सुन्दर साहको घर देखि चन्देश्वर साहको घर हुदै केशवर रायको घर सम्म पक्कि सडक ढलान
५	साडी वितरण
६	हेन्ड पाइप खरिद वितरण जडान दलितको भाडा कुडा
७	हेम पाइप जडान
बसवरिया गाउँपालिकावडा नं.५	
१	अच्छे लाल राउतको घर देखि नहर सम्म सडक मर्मत तथा ग्रेभल
२	वडा कार्यालयको कम्पाउण्डवाल तथा बेरा लगाउने कार्य
३	वडा कार्यालयमा शौचालय, कल, मोटर, धारा व्यवस्थापन
बसवरिया गाउँपालिकावडा नं.६	
१	GI Lamp जडान
२	धनगढा प्रशाखा नहरमा सरसफाई

सामाजिक विकास तर्फ आदिवासी जनजाति, दलित, अपाङ्ग, पिछडा वर्ग लगायतका लक्षित समुहहरूको क्षमता विकास तथा सशक्तिकरणका लागि विविध कार्यक्रमहरू सफलतापूर्वक सञ्चालन गरिएका छन् । गाउँपालिकाबाट चालु आ.व.मा विपन्न वर्गका महिलाहरूलाई सीप मूलक तालिम प्रदान गरी स्वरोजगारमा आधारित लघुउधम विकासको लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सफल रह्यो । दलित तथा अपाङ्ग मैत्री कार्यक्रमहरू गाउँपालिकाले संचालन गरेको छ साथै सामाजिक विकाश अन्तर्गत अपाङ्ग परिचय पत्र वितरण भई सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहीहरूको नामावली अनलाइनमा प्रविष्ट भई लाभग्राहीको बैंक खातामा भुक्तानी हुने व्यवस्था मिलाएको छ । साथै गरिब घर परिवारको पहिचान गरी अनलाइनमा प्रविस्टि गरिएको छ ।

आर्थिक क्षेत्रमा आ.व.२०७७/०७८ मा यस गाउँपालिकाले लिइएको राजश्वको नीतिलाई हामीले समेट्न नसकेको महशुस हुन्छ तर पनि केही सुधारन्मुख छ । गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउन हो भने राजश्व संकलनको काम लाई सेवाग्राहीको घर दैलो सम्म पुयाउनु पर्ने हुन्छ । आर्थिक क्षेत्र सबल भएको खण्डमा गाउँपालिकाको सबै क्षेत्र सक्षम हुने कुरामा दुईमत छैन त्यसैले सबल र सक्षम वित्तिय व्यवस्थापन हुन जरुरी छ ।

कृषि तथा पशु स्वास्थ्य कार्यक्रममा विनियोजित वजेटबाट विविध कार्यक्रम सञ्चालन गरी आम कृषकको हित प्रवर्धनमा ठोस टेवा पुग्न गएको छ । सबै वडाका किसान हरूले अनुदानमा धान , गहुको बिउ, किटनाशक औषधि तथा उन्नत जातको बाखा र सिचाईको उत्तम ब्यबस्थाले गर्दा कृषकहरूको आर्थिक बिकाशमा सहयोग भएको महसुस गरेको छ ।

स्वास्थ्य तर्फ वडा नं. १ , ५ र ६ मा बर्थि ड सेन्टरको स्थापना गरि सर्व साधारणलाई सुरक्षित प्रस्तुति सेवा प्रदान गरेको छ तथा कोरोना महामारीको समयमा अस्थाई कोरोना अस्पतालको ब्यबस्था र वडा नं . २ र ४ मा आधारभूत स्वास्थ्य चौकीको र वडा नं. ६ स्वास्थ्य चौकीमा आकस्मिक (इमर्जेन्सी) सेवा संचालन गरि सेवा प्रदान गर्ने ब्यबस्था मिलाएको छ । गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण स्वास्थ्य चौकीमा औषधिको पूर्ण व्यवस्था मिलाएको छ ।

वातावरण तथ विपद व्यवस्थापन क्षेत्र गाउँपालिकाले विपद् व्यवस्थापनका लागि विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना , विपद् व्यवस्थापन सामाग्रीको व्यवस्था गरी केही उल्लेख निय कार्य गरेको भए पनि यस क्षेत्रमा गर्नु पर्ने कार्यहरू धेरै बाँकी भएको देखिन्छ । वातावरण संरक्षणको लागि विभिन्न गतिविधि संचालन गर्ने भनिएता पनि हाल सम्म गर्न नसकिएको देखिएकोले बाँकी योजना तथा कार्यक्रमहरू आ.व. ०७८÷०७९ मा सम्पन्न गर्नुपर्ने हुन्छ ।

शिक्षा विकास तर्फ श्री जनता माध्यमिक विद्यालय भवानीपुरको ६ कोठे भवन , कोठियार स्कूलमा २ कोठे भवन, धनगढा २ कोठे भवन, त्रिभुवन मा.बि.मा २ कोठे भवन निर्माण सम्पन्न तथा निर्माणाधीन अबस्थामा छ त्रिभुवन मा.बि मा १०+२ कक्षा संचालन र जनता मा.बि भवानीपुरमा १० कक्षा संचालन भएको छ । तथा छात्राहरूलाई निशुल्क सेनेटरी प्याड वितरण साथै मानपुर स्कूलमा पुस्तकालय तथा कम्प्युटर ल्याबको स्थापना भएको छ । दनरवा टोल विद्यालयमा शौचालय तथा फर्निचर ब्यबस्थापन मिलाएको छ ।

चालु आ.व.मा सूचना तथा संचार प्रविधि तर्फ जनताले प्राप्त गर्ने सूचना तथा सेवाहरू वेब साइट, मोबाइल एप र डिजिटल नागरिक बडापत्र मार्फत सर्व साधारणले सहज तरिकाले कुनै पनि ठाउँ बाट सूचना प्राप्त गर्ने स्वचालित प्रणालीमा आवद्धहुने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

आदरणीय यस सभाका सदस्य ज्यूहरू अब म यस बसबरिया गाउँपालिकाको आ.व। २०७८ /०७९ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु ।

आ.व. २०७८/०७९ का लागि समृद्धि एवं प्रगतिका खातिर देहाय बमोजिमका नीति तथा कार्यक्रम तयार गरेको छु । यिनै नीतिको सम्बोधन एवं कार्यक्रमको कार्यान्वयन हुने गरी संघीय सरकारबाट विनियोजित वित्तीय समानीकरण तर्फ ९ करोड ४१ लाख राजश्व बाँडफाँड तर्फ ६ करोड ६ लाख ३९ हजार सशर्त अनुदान तर्फ ११ करोड ५२ लाख समपुरक तर्फ १ करोड ९ लाख प्रदेश सरकार बाट ५० लाख अनुमानित आम्दानी हुने गरि जम्मा रु। २८ करोड ५८ लाख ३९ हजार परिधि भित्र रही चालु आ.व. को आय व्यय विवरण तर्जुमा गरिनेछ ।

नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नुपूर्व यस गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोच , लक्ष्य, उद्देश्य र अपेक्षित उपलब्धीको बारेमा छोटो प्रस्तुत गर्दछु ।

सोच

समृद्ध बसबरियाको आधार शिक्षा, कृषि, जनशक्ति र पुर्वाधार ।

लक्ष्य

पुर्वाधार विकास, व्यवसायिक कृषि र उद्यमशिलताको माध्यमबाट समृद्ध समाजको निर्माण गर्ने ।

उद्देश्य

- कोरोना भाइरसको महामारीबाट गाउँपालिकालाई सम्भव भए सम्म सुरक्षित राख्न आवश्यक प्रवन्ध गर्ने ।
- वैदेशिक रोजगारबाट घर फर्कने नागरीकका लागी रोजगारीको अवसर श्रृजना गर्ने ।
- गाउँक्षेत्रमा औद्योगिक व्यापारिक , व्यवसायिक, कृषिजन्य तथा पर्यटकिय क्षेत्रलाई सुदृढ तथा व्यवस्थित गरी आर्थिक क्रियाकलापलाई चलायमान गर्ने ।
- प्राथमिकताका आधारमा उपलब्ध श्रोत साधनको परिचालन गरी आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने ।
- सामाजिक समावेसीकरण तथा सन्तुलित विकास गर्ने ।

- पछाडी पारिएका वर्ग तथा समुदायलाई सामाजिक आर्थिक परिचालनको माध्यमबाट नेतृत्व क्षमता विकास गरी गाउँको विकास र सम्बृद्धिमा पहुच स्थापित गर्ने ।
- सुशासन प्रवर्धन गर्दै भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशिलताको नीति अपनाइने ।
- गाउँवासीमा पूर्वाधार विकाश, स्वास्थ्य, शिक्षा, वातावरण तथा सरसफाई सम्बन्धि सेवा र सचेतनाको अभिवृद्धि गर्ने ।
- स्वच्छ, स्वस्थ र वातावरणमैत्री गाउँ निर्माण गर्ने ।
- व्यवस्थित सडक पूर्वाधार निर्माण गरी हिलो र धुलो मुक्त गाउँमा रूपान्तरण गर्ने ।
- न्यायमा सहज पहुच पुरयाउने र सामाजिक विकासलाई सन्तुलित ढंगले अघि बढाउने ।

समस्या तथा चुनौतीहरू

- विश्व महामारीको रूपमा रहेको कोभिड(१९ का कारण उत्पन्न असहज परिस्थितिका कारण सोचेअनसारका काम कारबाहीहरू समयमानै पुरा गर्ननसक्नु ।
- योजना तथा कार्यक्रम साना तथा धेरै संख्यामा हुनु ।
- संघ,प्रदेश र अन्य निकायहरू संग योजना, कार्यक्रम तथा अन्य सेवा प्रवाहका सन्दर्भमा उल्लेखनीय समन्वय हुन नसक्नु ।
- उपभोक्ता समिति मार्फत संचलन हुने योजनाहरू संचालनमा उपभोक्ताहरू समयमानै अग्रसर नहुनु ।
- गाउँपालिका कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरूको आफ्नै सेवाग्राही मैत्री भवन नहुनु ।
- सबै खाले सार्वजनिक सम्पतिको संरक्षणमा समस्या हुनु ।

अवसर

- विकास र निर्माणका कार्यहरूमा जन सहभागिता तथा जनचासो बढ्दै गइरहेको ।
- स्थानीय श्रोत साधन जस्तै ढुंगा । गिट्टी, बालुवा, नदी, सिचाई पर्याप्त उपलब्धता हुनु ।
- शिक्षामा आम जनताको पहुच बढ्दै जानु ।
- प्रविधिको विकास बढ्दै जानु ।
- विकास निर्माण कार्यमा जनसहभागिताको वृद्धि हुदै जानु ।
- सामाजिक सदभावको वृद्धि हुदै जानु ।

अव म क्षेत्रगत रूपमा नीति, कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहन्छु ।

१) आर्थिक विकास

क) कृषि तथा पशु सेवा

- सामुहिक कृषि खेती, करेसावारी तथा प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहन गर्दै कृषकहरू लाई उचित तालिम तथा अनदान एवं उन्नत बिउ बिजन उपकरण लगायतका सामग्रीहरू उपलब्ध गराइने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिकामा रहेको कृषि तथा पशुसेवा शाखालाई थप व्यवस्थित तथा समय सापेक्ष बनाइने छ ।
- गाउँ क्षेत्रका किसानलाई रासायनिक मल बिक्रि वितरण सहकारीका मध्यमबाट सहजीकरण गर्दै गाउँ क्षेत्र भित्र कृषि उत्पादनको सहज बिक्रि वितरणको आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ ।
- पशुमा लाग्ने महामारी रोगको बिरुद्ध नियमित खोप लगाइने व्यवस्था मिलाउने छ ।
- निर्वाहमूखी खेती प्रणालीलाई व्यवसायिक कृषि प्रणाली तथा आर्गेनिक कृषि प्रणाली तर्फ उन्मुख गरिँदै लगिने छ ।
- कृषि व्यवसायलाई जीवनको आधार निर्माण गर्नको लागि बेमौसमी खेती, पकेट क्षेत्र, ब्लक क्षेत्र निर्माण तथा कृषि व्यवसायलाई पवद्रुधन गर्नका लागि प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनासंग सहकार्य एवं समन्वय गरिने छ ।
- स्वस्थकर मासु खान पाउँने उपभोक्ताको अधिकारको संरक्षण गर्नको लागि मासु व्यवसायलाई व्यवस्थित गर्नको लागि बजार लाग्ने क्षेत्रहरूमा व्यवस्थित पशु बधशाला निर्माण तथा सञ्चालन गरिने छ ।
- कृषि बस्तुको बजारीकरण गर्नको लागि गोदाम घर र चिस्यान केन्द्र निर्माण गरिने नीति लिइने छ ।
- गोठ सुधार कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा अघि बढाइने नीति लिइने छ ।
- आधुनिक खेती प्रणालीका लागि विभिन्न वडाहरूमा आवश्यक तालिम तथा गोष्ठीको आयोजना गरिने छ ।
- एक गाउँ एक उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- माछा पालन व्यवसायलाई प्रभाकारी रूपमा अगाडी बढाउने नीति लिइने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्र व्यवसायिक रूपमा केराखेती गर्ने किसानहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- यस गा.पा. को प्रत्येक वडामा डिप बोरिङ्ग जडान गर्ने नीति तथा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

२. सामाजिक क्षेत्र:

क) शिक्षा:

- बसबरिया गाउँपालिकाको शैक्षिक क्षेत्र सुधारका लागि शैक्षिक क्षेत्र सुधार कार्यक्रम निर्माण गरी सकिएको छ सोही अनुसार अब शैक्षिक क्षेत्र सुधार कार्यक्रम लागू गर्दै लगिने छ ।
- सामुदायिक विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार विकास तथा स्तर उन्नतीको लागि विकास साझेदारीसंग समन्वय गरी श्रोतको व्यवस्थापन गरिने छ ।
- गाउँका सबै विद्यालयहरूमा स्रोत साझेदारी गरी पुस्तकालय तथा विज्ञान प्रयोशाला स्थापना गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

- पंचायत आ.मा.वि मा १०+२ कक्षा संचालन गरिने छ ।
- गाउँ बासीहरूलाई सुसुचित गर्नको लागि गाउँ सूचना केन्द्र तथा बसबरिया सामुदायिक पुस्तकालयको स्थापना गरिने छ ।
- साक्षर गाउँपालिका घोषण गर्नको लागि सामुदायिक अध्ययन केन्द्रहरूलाई सक्रिय बनाइ निरन्तर शिक्षाको अवसर तथा पहुँच सुनिश्चित गरिने छ ।
- बसबरिया गाउँपालिका भित्र रहेका स्रोत केन्द्रलाई शैक्षिक सूचना केन्द्रको रूपमा विकास गरिने नीति लिइने छ ।
- विद्यालयहरूको शैक्षिक क्षेत्र सुधारका लागि अनुदानको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- सामुदायिक विद्यालयहरूबाट एस.ई.ई. परिक्षामा राम्रो अंक ल्याउने छात्राहरूलाई माथिल्लो शैक्षिक योगता हाँसिल गर्न लाई विपेश कोष स्थापना गरी प्रोत्सान भत्ता उपलब्ध गराइने छ ।
- विद्यालय भर्ना अभियनलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
- १०+२ मा उच्च अंक ल्याउने छात्र/छात्रा लाई उच्च शिक्षाको लागि रु. ५ लाख प्रदान गरिने छ ।
- बेटी पढाउ बेटी बचाउ कार्यक्रम आ.व. ०७ ८/०७९ मा संचालन गर्न रकमविनियोजन गरी प्रभावकारी कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- ६ नं. वडामा मा.वि कक्षा संचालन गरिने छ ।

ख) स्वास्थ्य :

- आयुर्वेद चिकित्सा प्रणालीको प्रभावकारी विकास गरिँदै भवानीपुरमा आयुर्वेद स्वास्थ्य सेवा संचालनमा ल्याइने छ ।
- प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी तथा गाउँ घर क्लिनिक नभएको वडाहरूमा स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना गर्ने र भैरहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको सेवालार्ई प्रभावकारी बनाउन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन प्रक्रियामा सुधार गरिँदै लगिने छ ।
- स्वास्थ्य चौकीहरूमा क्रमश प्रयोगशाला स्थापना गरीदै लगिने छ ।
- स्वास्थ्य चौकीहरूको लागि ३ वटा एम्बुलेन्स खरिद गरिने छ
- धनगढा र मानपुर स्वास्थ्य चौकीमा आकस्मिक सेवा संचालन गरिने छ ।
- सहोडवा हेल्थ पोष्टमा आकस्मिक सेवा संचालन गरिने छ ।
- गाउँपालिकाको हरेक स्वास्थ्य चौकीहरूमा प्रसुती गृह निर्माण गरिँदै लगिने छ ।
- स्थानीय तहमा उपलब्ध हुने तथा उत्पादन गर्न सकिने खाद्य पदार्थको उत्पादन, पवर्धन र प्रयोगलाई विशेष जोड दिने गरी समुदायमा आधारित पोषण सम्बन्धी शिक्षा लगायतको माध्यमबाट दीर्घकालीन रूपमा कुपोषणमुक्त गराउन आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।

- स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट निःशुल्क वितरण हुने अत्याश्यक औषधीहरूको प्रकार तथा संख्यामा क्रमश वृद्धि गर्दै जाने र वितरण गर्ने औषधीको दुरुपयोग नियन्त्रणको विशेष व्यवस्था मिलाईने छ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई सिम सहितको मोबाइल दिने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी उनीहरूले प्रदान गर्ने सेवालार्ई थप गुणस्तरीय बनाइने छ ।

ग) खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्र :

- फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागी गाउँ कार्यपालिका आफैँ वा अन्य स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा दिगो लैन्ड फिल्ड साईड को व्यवस्थापन गरिने छ ।
- बसबरिया गाउँपालिका खुल्ला दिशा मुक्त घोषणा भईसकेको हुदाँ जनसंख्याको बढदो चापको अवस्थामा छुट्टिएर बस्ने नयाँ तथा गरिब दलित विपन्न परिवारहरू लाई सौचालय निर्माण तथा त्यसको सरसफाई व्यवस्थापन गरिदै लगने छ ।
- बसबरिया गाउँपालिका भित्रका बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण कार्य आ.व.०७ ८/०७९ मा सम्पन्न गरिने छ ।
- स्वच्छ एवम् आधारभुत गुणस्तरीय खानेपानीको दिगो व्यवस्थापनको लागी बसबरिया गाउँ गौरव खानेपानी आयोजना सञ्चालन गरिने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका खानेपानीका श्रोतहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिईने छ ।
- सडकको किनारमा गाई बस्तु बाँध्न निरुत्साही गर्ने, गोबर, घाँस पराल, दाउरा आदी राखी सडकको सुन्धरतालाई बिघानेलाई दण्ड जरिवाना गरिने छ ।
- सहोडवा रामजानकी मठमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिने छ ।

घ) संस्कृति प्रवर्द्धन क्षेत्र :

- गाउँ क्षेत्रभित्र परम्परा देखि सञ्चालन हुँदै आएको मौलिक कला, संस्कृति, भाषाहरूको संरक्षण र सम्बर्धन गरिँदै लगिने छ ।
- गाउँ क्षेत्रभित्रका धार्मिक तथा सांस्कृतिक दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका चिज वस्तुहरू संरक्षण र सम्बर्धनका लागी बसबरिया संग्रहालयको स्थापना गरि संस्कृति प्रवर्द्धन गरिने छ ।
- परम्परा देखि सञ्चालन हुँदै आएको मौलिक चाड पर्वहरू,मेला जात्राहरूलाई संरक्षण गरिने छ ।

ङ) खेलकुद तथा मनोरन्जन क्षेत्र :

- “स्वास्थ्यको लागी खेलकुद, राष्ट्रको लागी खेलकुद” भन्ने नारालाई मूर्त रूप दिन गाउँ खेलकुद विकास समिति गठन गरीखेलकुद विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउँदै गाउँ स्तरीय लिईने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र खेलकुद विकासका लागी कबर्ड हल तथा रङ्गशालाको स्थापना गरिने छ ।

- गाउँ खेलकुद विकास समिति गठन गरी एक द्वार नीति द्वारा खेलकुद विकास कार्यक्रम अगाडी बढाईने छ ।
- राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता ,आ.व. ०७८।०७९ मा मेयर क्रिकेटकप प्रतियोगिता संचालन गराउनुको साथै, भलिबल, बक्सीङ्ग, जुडो, कराँते, आदी खेलहरूको विकास गरिदै लगिने छ ।
- मेला जात्रा लगाउने, पार्क, बनभोज स्थल, सिनेमा घरको व्यवस्था, पौडी पोखरीको व्यवस्था, जेष्ठ नगरिका मनोरंजन केन्द्र आदी संचालन गरिने छ ।
- युवाहरूको लागि मनोरञ्जन तथा खेलकुद को साथसाथै बौद्धिक विकासको लागि बिभिन्न तालिम तथा गोष्ठीहरू गराईने छ ।
- सहोडवा आधारभूत प्रा.बि.को पोखरीमा पार्क निर्माण गरिने छ ।

च) लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण:

- बसबरियागाउँपालिकाको लैंगिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशीकरण सहितको बजेट निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- स्थानीय तहको आवधिक र वार्षिक योजनामा लैंगिक मुलप्रवाहीकरण एवं सामाजिक समावेशीकरणलाई संस्थागत गरिने छ ।
- लैंगिक समानता तथा समावेशीकरणको लक्ष्यलाई स्थानीय तहको संरचना र कार्य योजना निर्माणको व्यवस्था मिलाईने छ ।
- लैंगिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी सुशासन व्यवस्थापन लाई संस्थागत गर्दै लगिने छ ।
- लैंगिक हिंसाविरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति अख्तियार गर्दै लैंगिक समानता सम्बन्धी सचेतनामूलक अभियान संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- लैंगिक हिंसा न्यूनीकरणका लागि युवा परिचालन मा जोड दिनेछ ।

छ) न्यायिक कार्यसम्पादन

- संविधानको मर्म अनुरूप न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई सहजता ल्याउन एवम स्थानीय स्तरमा न्यायिक पहुच पुर्याउन समयानुकुल प्रभावकारी सुधार गर्दै लगिने छ ।
- वडा स्तरमा मेलमिलाप सहजकर्ताको व्यवस्था गरी सुचिकृत गरिएका मेलमिलाप कर्ता हरूबाट मिलापत्र गराउने व्यवस्था गरिने छ ।

३. पूर्वाधार क्षेत्र :

क) स्थानीय सडक, पुल:

- सहभागिता मूलक योजना छनौट प्रक्रियाबाट छनौट भई आएका सडक आयोजनाहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा गाउँ विकास आयोजनामा समावेश गरिने छ । यसरी सडक आयोजना तोक्दा क्रमागत आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिईने छ ।
- गाउँपालिका को रिङ्गरोड (चक्रपथ) निर्माण कार्यको सम्भाव्यता अध्ययन सम्पन्न भईसकेले अब डिपिआर तयार गरी निर्माण कार्य अगाडी बढाइने छ ।
- सडक अतिक्रमण गरी निर्माण गरिएका स्थायी तथा अस्थायी संरचनाहरू हटाईने छ ।
- सडक सिमा तथा सेट व्याक सम्बन्धी नीति निर्माण गरी आ.व. ०७८/०७९ मा लागु गरिने छ ।
- कालो पत्रे सडक तथा ढलान सडक निर्माणमा विशेष जोड दिईने र माटी सडक निर्माण लाई निरुत्सायीत गरिने छ ।
- गाउँ यातायत गुरुयोजना अनुसार सडकहरू निर्माण गरिने छ ।

ख) सिचाई :

- साना सिचाई, मझउला सिचाई, तथा बृहत सिचाई आयोजनाहरू विकास साझेदारी , प्रदेश सरकार र केन्द्रीय सरकार संग साझेदारीमा संचालनमा ल्याईने छ ।
- सिचाईका लागी आकाशे पानी संकलन केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।
- सिचाईमा लगानि मैत्री वतावरण सृजना गर्नको लागी सहकार्य लाई जोड दिनुको साथै गाउँपालिका बाट अनुदान दिने व्यवस्थाको लागी आ.व. ०७८/०७९ मा कार्य नीती बनाईने छ ।
- सामुहिक सिचाई प्रणालीको अवधारणालाई अगाडी बढाउन रकमको व्यवस्था मिलाईने छ ।

ग) भवन तथा सहरी विकास :

- गाउँ कार्यापालिकाको कार्यालय भवन तथा वडा कार्यालय भवन क्रमश निर्माण गरिँदै लगिने छ ।
- गाउँपालिका भित्र निर्माण गरिने घरहरूको निर्माण स्वीकृति तथा नक्सा पास गर्नुपर्ने व्यवस्थालाई आ.व. ०७८/०७९ को श्रावण बाटनै कडाईका साथ कार्यान्वयन गरिने छ ।
- भवन निर्माण मापदण्डलाई प्रभावकारी बनाई बस्ती विकास हुने क्षेत्रमा सडक ढल , खानेपानी, विद्युत जस्ता सुविधाहरूको वृद्धि गर्न स्रोत परिचालन गरिने छ ।
- बसबरिया गाउँपालिका ले टाउन टावर सहितको पार्क निर्माणको लागि आवश्यक जग्गा व्यवस्थापन गरी निर्माण कार्य अगाडि बढाउँदै लगिने छ ।
- अपाङ्ग मैत्री, बाल मैत्री, महिला मैत्री संरचना निर्माणमा जोड दिईने छ ।
- बसबरिया गाउँपालिका को पायक पर्ने स्थानमा बस पार्क निर्माणको लागी आवश्यक जग्गा खरिदकालागी रकमको विनियोजन गरिने छ ।

- रिङ्ग रोड निर्माण संगै उक्त क्षेत्रमा सहरी विकास योजना बनाई प्रयत्निय सहर तथा स्मार्ट सहरको विकास गरिने छ ।

ग) उर्जा, लघु तथा साना जल विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा

- बसबरिया गाउँपालिका क्षेत्रभित्र विद्युत नपुगेका वडाहरू तथ बस्तीहरूमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग समन्वय गरी विद्युतीकरण कार्य आ.व.०७८/०७९ भित्र सम्पन्न गरिने छ ।
- बसबरिया गाउँपालिका को बजार क्षेत्रहरू तथा मठ मन्दिरहरूमा सौर्य सडक बत्ती व्यवस्थापनको कार्यलाई विकास साझेदारीहरूसँग सह कार्यगरी लागत सहभागीतामा अगाडि बढाईने छ ।
- घर घरबाट निष्किने धुँवालाई व्यवस्थापन गर्नको लागी सुधारीएको चुलो कार्यक्रम तथा वायो ग्याँस प्लान्ट निर्माण कार्यलाई लागत सहभागीतामा सञ्चालन गरिने छ ।
- उज्यालो शहर कार्यक्रमको कार्यनीति बनाई प्रभावकारी रूपमा लागु गरिँदै लगिने छ ।
- घर निर्माण संगै सौर्य उर्जा जडान कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

ड) संचार :

- बसबरिया गाउँपालिका संचार सुविधाबाट बन्चित गाउँपालिका भएकोले प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारसंगको समन्वयमा टेलिफोन सेवा आ.व.२०७८/०७९ मा विस्तार गरिने छ ।
- बसबरिया गाउँपालिका क्षेत्रमा मोबायल फोनको टावर निर्माणका लागि विकास साझेदार संघ संस्थाहरूसंगको सहकार्य उक्त कार्य अगाडी बढाइने छ ।
- गाउँपालिका कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवाहरूलाई प्रविधियुक्त बनाई सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाईने छ ।
- एफ.एम रेडियो तथा टेलिभिजन संचालन गर्न निजि क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

४) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन :

क) वन तथा भुसंरक्षण :

- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका एलानी , पर्ति जग्गाहरूको खोजि गरि गाउँ वन्न लगाउने अवधारणलाई अगाडी बढाइने छ
- तीन रुख एक बयस्क ब्याक्ति भन्ने नारालाई मुर्तरुप दिनका लागी बृक्षारोपण कार्यक्रम संचालन गर्नका लागी अवश्यक रकम व्यवस्था मिलाईने छ ।
- प्रत्येक विध्यालयको हाताभित्र बृक्षारोपण गरिने छ ।
- नदि कटानलाई रोक्न बृक्षारोपण, तार जाली तथा विशेष प्रकारको घाँस लगाईने छ ।
- भुसंरक्षण गर्नकालागी एक कार्य योजना बनाई लागु गरिने छ ।

ख) जलाधार संरक्षण :

- गाउँपालिका क्षेत्र भन्नाका पोखरीहरूको संरक्षण गरी जिव प्राणीहरूको विनासलाई रोकिने प्रयास गरिने छ ।
- सिमसार क्षेत्रको संरक्षण को लागि उचित बजेट विनियोजन गरिनेछ ।

ग) वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन:

- जलवायु परिवर्तनबाट गाउँमा पर्न सक्ने प्रभाव न्यूनीकरण गर्न सरोकारवाला निकाय , गै.स.स.तथा विकास साझेदारीसँग समन्वय र सहकार्य गरी स्थानीय जलवायु परिवर्तन अनुकूल कार्ययोजना तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याइने छ ।
- वातावरणमैत्री विकास पूर्वाधार निर्माण तथा वातावरण प्रदुषण न्यूनीकरणमा जोड दिइने छ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागी गाउँ कार्यपालिका आफै वा अन्य स्थानीय तहसँगको सहकार्यमा लैन्ड फिल्ड साईड को व्यवस्थापन गरिने छ
- सडक निर्माण गर्दा सडकको दुवै किनारा तर्फ वृक्षरोपण गर्ने नीति लिईने छ तथा वातावरण व्यवस्थापन कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
- अनावश्यक आगो बाल्ने , फोहोरलाई जलाउने प्रक्रियामा नियन्त्रण ल्याई फोहोर लाई मोहोर मा बदल्ने उपयुक्त नीति ल्याई वातावरण तथा मानव स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पु र्याउने र दैवी विपति निम्त्याउने कार्यक्रमको परम्परालाई बन्द गरिदै लगिने छ ।
- बसबरिया गाउँपालिका भरि प्लाष्टिकको झोला प्रयोगकर्ता न्यूनीकरण गर्दै यसको प्रयोगमा पूर्ण रुपमा प्रतिबन्ध लगाईने छ ।
- विकास निर्माणको कार्यक्रम संचालन गर्दा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गरि विकास का गतिविधि संचालन गरिने छ ।

घ) फोहोरमैला तथा ढल व्यवस्थापन:

- ढल निकासको उचित व्यवस्था मिलाईने छ ।
- घर घर बाट निस्कने फोहोर पानीलाई ढलमा हाल्नु पर्ने छ उक्त कार्य लाई गाउँमा नियम अनुसार कार्यान्वयन गरिने छ ।
- गाउँलाई स्वच्छ र सफा राख्नको लागी एक कार्यनीति बनाई लागु गरिने छ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागी निजिक्षेत्रसँग साझेदारी गरी फोहोरमैला संकलन र बिसर्जन गर्ने नीति लिईने छ ।
- फोहोरमैलालाई श्रोतमै सुन्य बनाउने अवधारण ल्याईने छ ।

ङ) जल उत्पन्न तथा प्रकोप नियन्त्रण:

- बाढी तथा डुवन नियन्त्रणका लागी एक कोष स्थापना गरी उक्त कोष मार्फत प्रकोप व्यवस्थापन गरिने छ ।

- बाढी तथा डुवन नियन्त्रणकालागी तटबन्ध निर्माण गरिने छ ।
- बसबरियागाउँपालिकामा जल उत्पन्न तथा प्रकोप नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम संचालन गर्नुका साथै पूर्व तयारीका कार्यहरू गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- गाउँपालिका, सुरक्षा निकाय तथा अन्य सेवा प्रदायक सरकारी एवं गैह सरकारी संघ संस्थाहरूसंगको समन्वयमा जल उत्पन्न तथा प्रकोप नियन्त्रण कार्यक्रमहरू गरिने छ ।

च) विपत व्यवस्थापन :

- विपत व्यवस्थापनका लागि कोषमा निश्चित रकमको व्यवस्था गरिएको छ । उक्त कोषको परिचालन गरी विपत न्यूनीकरण गरिने छ ।
- विपत व्यवस्थापनका लागि विपत न्यूनीकरण कार्ययोजना बनाई सोही अनुरूप कार्य गरिने छ ।
- विपत व्यवस्थापनका लागि विभिन्न सचेतना मुलक तालिम, गोष्ठी संचालन गर्नुका साथै पूर्व तयारीका कार्यहरू गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- गाउँ विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरी विपद् व्यवस्थापनको कार्यमा जुनसुकै बेला पनि सक्रिय बनाईने छ ।
- विपदबाट हुने क्षतिको अनुगमन गरी उचित राहतको व्यवस्था मिलाईने छ ।

४. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन :

क) सामान्य सेवा :

- गाउँपालिका तथा प्रत्येक वडा कार्यालयबाट सामान्य सेवा प्रवाह गर्दा पनि सेवाग्राहीको सुविधालाई मध्यनजर गर्दै मुस्कान सहितको सेवा प्रवाहको लागि सहायता कक्ष (हेल्प डेस्क) स्थापना गरिँदै लगिने छ ।
- सामान्य सेवा प्रवाहलाई सरलिकरण गरिँदै लगिने छ ।
- बसबरिया गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्दा पारश्रिता, जवाफदेहिता, मितव्ययी, नियम संगत र सहभागितामूलक प्रक्रिया अवलम्बन गरिने छ । यसका लागि सार्वजनिक सुनुवाई, आम्दानी तथा खर्चको सार्वजनिकीकरण, सार्वजनिक (सामाजिक लेखा परिक्षण तथा चौमासिक समिक्षा आदि विधिहरू अपनाईने छ ।

ख) सुरक्षा व्यवस्थापन :

- बसबरिया गाउँपालिकाको सुरक्षा व्यवस्थाका लागि गाउँ प्रहरीको व्यवस्था गरिने छ ।
- प्रहरी कार्यालयको भवन निर्माणका लागि प्रदेश सरकार तथा केन्द्रीय सरकार संग समन्वय गरी कार्य अगाडी बढाईने छ ।
- गाउँको सुरक्षाको लागि बजार क्षेत्रमा प्रहरी पोष्ट तथा बिटको स्थापना गरिने छ ।

ग) सूचना प्रविधि :

- बसबरिया गाउँपालिकाको कार्यालय तथा वडा कार्यालयबाट सञ्चालन गरिने विभिन्न क्रियाकलापहरू , नीति नियमहरू, कार्यविधि, कार्य आदेश, निर्देशिका, सूचना तथा आयोजनाको विवरण गाउँपालिकाको वेवसाईटमा राखिने छ ।
- गाउँपालिकाले आफ्नो गतिविधिलाई समेटेर तयार पारिने विषयवस्तुहरू स्थानीय एफ. एम. रेडियोमा प्रसारण गरिनुका साथै स्थानीय पत्र पत्रिकाहरूमा समेत प्रकाशन गरिने छ ।
- सार्वजनिक सम्पति व्यवस्था प्रणाली लागु गरिनेछ ।
- अनालाईन दर्ता/चलानी सफ्टवेयर संचालनमा ल्याउने छ ।
- राजस्व ब्यवस्था सूचना प्रणाली लागु गरी कर प्रणालीमा सुधार ल्याउने छ ।
- आ.व. ०७८/०७९ मा गाउँ सूचना केन्द्र स्थापना गरिने छ ।
- गाउँपालिका तथा सबै वडा कार्यालयहरूबाट इन्टरनेट सेवा मार्फत सेवा प्रवाह गरिने छ ।
- गाउँपालिकाबाट सेवा प्रवाह गर्दा सूचना प्रविधिका प्रयोग द्वारा कागजी कामलाई प्रतिस्थापन गरिने छ ।
- सूचना प्रविधिको पहुँच पुर्याउन विभिन्न कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूलाई तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
- गाउँपालिको सूचना, चेतनामूलक सन्देश, विभिन्न गतिविधिहरू डिजिटल डिसप्ले टि.भी. तथा मोवाएल एप्सबाट प्रसारण गरिने व्यवस्था मिलाइने छ ।

घ) पञ्जीकरण व्यवस्थापन :

- गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूमा पञ्जीकरण शाखाको व्यवस्थापन गरी घटना दर्ता कार्यलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
- व्यक्तिगत घटना दर्तालाई आ.व. ०७८/०७९ बाट अनलाइन दर्ता गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- घटना दर्ता सम्बन्धी तालिम, गोष्ठी जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

ङ) स्थानीय तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेख व्यवस्थापन:

- गाउँपालिकाको अभिलेख व्यवस्थापन सूचना केन्द्रमा गरिने छ ।
- प्रत्येक वडा कार्यालयहरूमा अभिलेख व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
- तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी एक विनियम बनाई लागू गरिने छ ।
- गाउँ प्रोफाइललाई हरेक वर्ष अद्यावधिक गरि तथ्याङ्क अद्यावधिक गरिने छ ।
- हरेक ५/५ वर्षमा गाउँपालिका क्षेत्रको जनगणना गरी जनसंख्याको विवरण तयार गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

च) सुशासन पवद्र्धन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन :

- गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको दरवन्दि संरचना बमोजिम, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा,विषयगत शाखा र वडा कार्यालय मा संघ बाट खटिएका तथा समायोजन भई आएका र स्थानिय तहमा साविकमा कार्यरत कर्मचारीहरूको साथै गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा खटिएका करार सेवाका कर्मचारीहरू समेतलाई काम प्रति

उत्प्रेरित गर्न साविक मा दिइँदै आएको स्थानीय भत्ता लाई नियमितता दिनेछ । कर्मचारीमा समय सापेक्ष ज्ञान तथा क्षमता अभिवृद्धि गर्नसमय समयमा अभिमूखिकरण तालिम , गोष्ठी तथा अवलोकन भ्रमण गराउनुको साथै कर्मचारीको अनुशासन कायम राख्न दण्ड र पुरस्कारको नीति अवलम्बन गरिने छ ।

- सेवाग्राहीलाई सु(शासनको प्रत्याभुति दिन गाउँपालिका , विषयगत शाखा, वडा कार्यालयहरूमा डिजिटल नागरिक बडापत्र राखिने छ र त्यसलाई समय सापेक्ष संसोधन गरि सो बमोजिम प्रभावकारी सेवा प्रदान गरिने छ
- जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरूको कार्यमूल्याङ्कनको आधारमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने प्रतिनिधिलाई सेवा पदकले सम्मान गरिने नीति लिईने छ ।
- निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूले गाउँपालिका पदाधिकारीहरूको आचारसंहिता २०७४ को परिपालना गर्दै प्रचलित कानून तथा गाउँ कार्यपालिका तथा गाउँ सभाले पारित गरेको नीति नियमको अधिनमा रहि जनतालाई सर्वसुलभ सेवा प्रदान गरिँदै लगिने छ ।
- स्थानीय शासन व्यवस्थामा जनताको अर्थपूर्ण सहभागिता प्रवर्धन गर्दै बढी जनमुखी , सेवामुखी, जनउत्तरदायी, पारदर्शी तथा सु-शासन युक्त स्थानीय शासनको प्रत्याभुति गरिँदै लगिने छ ।

छ) अनुसन्धान तथा विकास :

- विभिन्न लोप हुँदै गएका संस्कृतिहरूको जर्गेना गर्न लागि खोज अनुसन्धान गरिने छ ।
- निर्माण कार्यको गुणस्तर परिक्षण गर्नका लागि भविष्यमा प्रयोगशाला स्थापना गरिने छ ।

आदरणीय गाउँसभा सदस्य ज्यूहरू,

हाम्रा आवश्यकताहरू असिमित छन्, तर स्रोत र साधनहरू सिमित छन् । सिमित स्रोत र साधनबाट समग्र बसबरिया बासीको चाहना र विकासलाई सम्बोधन गर्न आफैमा चुनौतिपूर्ण छ । त्यसैले सिमित स्रोत र साधनलाई प्राथमिकता पूर्वक परिचालन गरी अधिकतम जनसहभागिता , सहकार्य तथा साझेदारीमा विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने हाम्रो आवश्यकता र वाध्यता रहेको छ । यस तर्फ सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरूको सहयोग र सहकार्यको पूर्ण सहयोगको आशा लिएको छु ।

वजेट निर्माण कार्यमा अहोरात्र खटिनुहुने वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका सदस्य ज्यूहरू, राजस्व परामर्श समितिका अध्यक्ष एवं सदस्य ज्यूहरू, श्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिका अध्यक्ष एवं सदस्य ज्यूहरू लगायत सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारी मित्रहरूमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

१० असार, २०७८

राम अयोध्या यादव
(गाउँपालिका अध्यक्ष)